

До изпитите „Стандарт“ ще публикува тестове на различни школи, както и инструкции за трансформиращ преразказ.

Днес школа „Веди“ предлага своя втори тест по български език и литература, съдържащ 50 въпроса. Тестовите задачи са обвързани с учебно-изпитната програма за кандидатстване след VII клас. Четиридесет от тях са със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е верният. Десет от въпросите са със свободен отговор. Въпросите се оценяват с 1 или 2 точки. Броят точки за всеки въпрос е отбелязан в скоби след отговора на съответния въпрос. Тестовите задачи са апробирани в курсовете на „Веди“.

АВТОР НА ТЕСТА Е ЕЛЕНА МИТЕВА.

В коя от маркираните думи в изречението е допусната правописна или граматическа грешка?

1. Листопадът (1) е сезонно (2) явление, при което през есента листата на широколистните (3) дървета променят цвета (4) си и падат.

А) 2 Б) 3 В) 4 Г) 1

2. Едри трендафили разпръсваха (1) упоителен мирис (2), над обръча (3) от крепостни стени се разтиляше (4) дълбоката синева на ясното небе.

А) 1 Б) 2 В) 3 Г) 4

Кой ред съдържа правописна грешка?

Общо условие за задачи 3 - 5.

3.

- А) Средна Гора
- Б) Долни Дъбник
- В) Горна Оряховица
- Г) Нова Загора

4.

- А) Черноморски плаж
- Б) Черноморско крайбрежие
- В) черноморски хотел
- Г) Черно море

5.

- А) Българско Възраждане
- Б) Манасиева хроника
- В) средновековен ръкопис
- Г) Лондонско евангелие

6. В кое от изреченията е допусната грешка при членуването?

- А) Той постоя в празната кухня, докато кипне чаят.
- Б) Чистият кристал на венецианското огледало отрази бледият му профил.
- В) Последва пътниците към мястото, където чакаше самолетът.
- Г) Това доведе бедния човек до умиление.

7. В кое от изреченията НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А) Ще дойде, само защото му се извини.
- Б) В ранното, петъчно утро тя се събуди с великолепно настроение.
- В) Бързо си тръгна, като забрави нещата си.
- Г) Тяхното кротко и чудно сияние притискаше мрака към земята, и Монката не можеше да види ни полето, ни селото, ни пътя.

8. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

- А) Дебелият сняг, който падна през нощта на последния ден на Божик, не се вдигна до края на Голям Сечко.
- Б) В читалището много хора се бяха струпали и пред вратата отвън и по стълбата към горния етаж.
- В) В мълвата и одумките, които се разнасяха из целия град, имаше и жесток присмех, и високомерен гняв, и много лицемерие.
- Г) Научих, че заминаваш, и веднага дойдох.

9. В кое от изреченията НЕ са употребени еднородни части?

- А) Най-малката непредвидливост, най-малката грешка можеха да бъдат съдбоносни.
- Б) Всяка нова песен и всеки нов вик го караха да изтръпва.
- В) Едри мраморни стълбове подпиреха сводовете.
- Г) Не виждаше вече друг изход, друго спасение.

10. В кое от изреченията има правописна грешка?

- А) Те се прибраха вкъщи призори.
- Б) Нено е непрекъснато потискан от властния характер на чорбаджийката.
- В) Героите са ръководени от подтика си да сторят добро.
- Г) В образа на героинята са възплатени най-прекрасните черти на българката от епохата на Българското възраждане.

11. В кое от изреченията НЕ е употребено съставно глаголно сказуемо?

- А) Това може да го стори друг.
- Б) Трябваше да му го съобщи много внимателно.
- В) Взе да се оглежда неспокойно.
- Г) Не пожелаха да говори в своя защита.

12. Кое от изреченията НЕ е просто?

- А) Църквата не можеше да побере толкова много хора.
- Б) Трябва да му помогнат на всяка цена.
- В) Изчакваха да привършат всички с теста.
- Г) Той спря да говори.

13. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

Вчера присъствахме на представянето на новия им албум.

- А) подлог
- Б) обстоятелство
- В) съгл. определение
- Г) непряко допълнени

14. В кое от изреченията е употребено несъгласувано определение?

- А) Приказката попадна в съзнанието на преспанци като ярък лъч.
- Б) Бавно заглъхна сватбената песен.
- В) Откъм воденицата веднага се понесоха весели и игриви звуци.
- Г) Повикаха в общината най-добрите майстори.

15. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

*Той си дойде вкъщи **разтревожен**.*

- А) сказуемно определение
- Б) несъгласувано определение
- В) обстоятелствено пояснение
- Г) съгласувано определение

16. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

*Те слушаха **прехласнати** бистрото и' чуруликане.*

- А) обстоятелствено пояснение
- Б) сказуемно определение
- В) съгласувано определение
- Г) несъгласувано определение

17. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

А) Високият хълм, който Етър заграждаше вдясно от Трапезица беше обвит с нов могъщ крепостен пояс.

Б) Злото и доброто се преливаха и се месеха в една приятна измама.

В) Жарта, която лъхаше от напечените скали, правеше стоенето в града непоносимо.

Г) Издигат се все по-нависоко, кръжейки, а аеродрумът вече е като миниатюрна детска играчка.

18. В кое от изреченията е допусната пунктуационна грешка?

А) Шумът на воденицата като че ли се засили.

Б) Весело звънче кротко и равномерно дрънкаше, и пееше като щурче из свежия въздух.

В) Върнах се само за да си почина.

Г) Той бързаше, за да съобщи новината.

19. Кое от изреченията е сложно съчинено разнородно?

А) Момчил остана дълго още там, гледайки замислено подир отдалечаващата се лодка и мислейки за случилото се.

Б) Мечтите на Неновица са свързани с парите, жалки са, предизвикват присмех и у автора, и у читателя.

В) Щеше да потърси по-красноречиви доказателства, щеше да говори отново с тях или в противен случай ще претърпи поражение.

Г) Тя се върна, остави багажа в коридора и се отправи към телефона.

20. Кое от изреченията се различава по състав от останалите?

А) Тази жена я плашеше със своята строгост, с приказките си, с вярата си.

Б) Из кривите селски улици заскърцаха коли, заглъчаха орачи и настана тишина и предпразничен покой.

В) Влизат, поздравяват, а никой не им отговаря.

Г) Наистина ли не чува този човек, или се преструва?

21. Кое от изреченията се различава по състав от останалите?

- А) Вятърът свистеше между клоните и брулеше листата.
- Б) Майката шеташе, подканяше челядта, но все нещо и` тегнеше.
- В) Старецът вървеше приведен, слушаше го умилено и мълчаливо от време на време пипаше елека си.
- Г) Пред иконите трептяха бледи кандила и тайнствено осветяваха умилените и страдалчески лица на светците.

22. В кое от изреченията е използван глагол в минало неопределено време?

- А) Гласът му бе горещ и тръпен.
- Б) Не можеше да си прости слабостта, която бе проявил.
- В) Войските му щяха да го напуснат.
- Г) Спуснала се е по подвижния мост.

23. В кое от изреченията е употребен глагол в минало предварително време?

- А) В полите на Трапезица се бе събрала огромна тълпа.
- Б) Тя бе отговорна за случилото се.
- В) Лъжата щеше да остане завинаги между тях.
- Г) Мария раздаде всичко на бедните.

24. В кое от изреченията е употребен страдателен залог?

- А) Те се разхождаха през целия следобед.
- Б) Обектът се посещава вече от няколко комисии.
- В) Той се изказа много убедително.
- Г) Обадохме се в пощата заради повредата.

25. В кое от изреченията НЕ е употребено приложение?

- А) Езерото Сребърна е под защитата на екологични организации.
- Б) Вчера бях на гости у вуйчови.
- В) Ходи ли до леля си Ина?
- Г) Шапката невидимка помогнала на момчето да излезе от заплетената ситуация.

26. Колко местоимения са употребени в изречението?

Един ден всички ще видят последиците, но никой няма да признае грешките си.

- А) 3
- Б) 4
- В) 1
- Г) 2

27. Колко местоимения са употребени в изречението?

На един метър от тях те видяха нещо, което блестеше.

- А) 5
- Б) 3
- В) 4
- Г) 2

28. В кое от изреченията е допусната неправилна употреба на местоимение?

- А) На никой не доверих тайната си.
- Б) Не го видя никой.
- В) Колебаех се на кого да съобщя.
- Г) Кой се обади?

29. Кое от изреченията е сложно съставно?

- А) Смелото момче улови двата коня за юздите, силно им викна, удари ги с камшика си.
- Б) Оставиха смелото момче да вземе преднина.
- В) Пратениците паднаха на колене, изричайки поздрави и благословии.
- Г) Звездобройци, певци, лекари, монаси гъмжаха от сутрин до вечер из тоя град, чакайки реда си.

30. Кое от изреченията е сложно съчинено?

- А) Двете момчета внезапно и бързо израснаха.
- Б) Когато корабът се откъсна от брега, задуха благоприятен южен вятър.
- В) Отрядът копиеносци се спусна по следите на беглеца, който летеше по посока на Света гора.
- Г) Той сам съчиняваше стихове и прелистваше книгите на древните.

31. Кое от твърденията НЕ е вярно?

Приложението:

- А) се изразява със съществително име
- Б) пояснява съществително име
- В) стои задължително след поясняваната дума
- Г) е второстепенна част на изречението

32. В кой от цитатите НЕ присъства фразеологизъм?

- А) „Не оставай момичетата да седят и да лапат мухите.”
- Б) „... дружил само с ония казанлъшки „мамини чедица”, които спали да пият, яли да пият и живели да пият.”
- В) „... когато естествоизпитателят видял майка си, която вървяла по дворът и влязла в зимникът, той изскокнал от стаята ...”
- Г) „... погледнала на синът си, който стоял пред нея ни жив, ни мъртъв ...”

33. Посочете вярното твърдение.

И „Маминото детенце”, и „Немили-недраги” в началните си две глави:

- А) говорят за откритата враждебност на обществото към главните герои
- Б) пресъздават сцени от ежедневието на героите, акцентиращи върху бездейния, саморазрушаващ начин на живот
- В) говорят за общочовешки ценности, изповядвани от главните герои
- Г) поставят темата за диалога между поколенията

34. Посочете вярното твърдение.

Четвърта глава на Каравеловата повест „Маминото детенце”:

- А) представя авторитетната родителска позиция на Нено чорбаджи;
- Б) говори за конструктивен семеен диалог;
- В) пресъздава обичайна за семейството на главните герои обстановка;
- Г) говори за пагубни заблуди на чорбаджиите относно избора им на начин на живот.

35. Чертата, която отличава Нено и Неновица от Николчо, е:

- А) сребролюбието
Б) властолюбието
В) порочната спестовност
Г) лицемерието

36. Кои от думите принадлежат на Неновица?

А) „Добре би било да не плащаме на работниците. Сяка година би ни оставали по десет хиляди гроша.”

Б) „Знаеш ли ти как се печелят парите?”

В) „Не оставяй момичетата да седят и да лапат мухите. Парици им се плащат. Удряй.”

Г) „Да ми кажеш де си дянал майчините си пари и много ли са били тия пари.”

37. В кой от цитатите НЕ присъства ирония?

А) „...Николчо останал в разсадникът на образованието да срича и да събира ум и разум.”

Б) „...но млекопитающето се Нищо, което не очаквало подобна бомбадировка, шавнало и чорбаджийското дете паднало на земята. Произлязла доволно живописна сцена. Измаменият герой изревал като заклан, хванал Нищото за ръката и захапал го за палецът дотолкова изкусно, щото доволно голямо количество ктъв влязла в устата му и почугуркала по брадата му.”

В) „...той отишъл при ратайкините, казал им да работят по-сърчено, изгледал по-старите кръвнишки ...”

Г) „...голямата лебеница с помощта на малката му заповядала да се върне и да приеме още няколко мъдри съвети и наставления.”

38. Посочете вярното твърдение.

Бунтовникът от стихотворението „На прощаване”:

А) избира пътя на борбата, приема като равностойни и двете възможности - да загине или да стане свидетел на раждането на свободата

Б) приемайки пътя на борбата, е ръководен единствено от лични подбуди, свързани със семейството

В) е убеден, че ще има безрезервната подкрепа на всички свои съвременници

Г) ще получи признателността на следващите поколения

39. Кои от думите на Странджата НЕ са от знаменитата му реч в III глава на повестта „Немили-недраги”?

А) „Народ без жертви не е народ.”

Б) „Пари ли? Пари не щем, за пари не сме проливали кръвта си.”

В) „Ах, сладка е смъртта за отечеството!”

Г) „Ние се жертвуваме за свободата на България.”

40. Кой от цитатите НЕ присъства във финалната глава на Вазовата повест „Немили-недраги“?

А) „Бедни, бедни Македонски! Защо не умря при Гредетин?“

Б) „Остана жив само Македонски, комуто единадесетте рани заздравяха и дясната ръка изсъхна.“

В) „Тъй свършваха тогава предтечите на зорницата на българското освобождение.“

Г) „...и тоя лев от Стара планина, и тоя герой на Гредетин трепери сега пред гласа на грубия писар...“

41. Какъв вид троп е подчертаната дума?

*„И те ходеха често на брега на Дунава и гледаха зелените хълми на България. На, тя е там, усмихва им се, вика ги, говори им, показва им небето си, показва им **огницата им**, възпоминанията им, мечтите им.“*

.....

42. Как нарича себе си лирическият герой от стихотворението „На прощаване“ във финалното четиристишие на творбата?

.....

43. Посочете цитата от задача 39, свидетелстващ за контрастна житейска позиция на тази, изразена чрез цитатите в задача 36.

.....

44. Назовете изразното средство:

Изопачаване (заостряне) на някои белези от образа.

.....

45. Прочетете текста.

„Не с по-малко любопитство и внимание слушаше и най-младият от всичките, лапак с фес. Той зяпаше в устата на разказвача и ловеше жадно всяка негова дума, а когато се обадише и старият, вниманието му се преобръщаше на благоговение. Той впиваше вторачено очите си в жълтото и измахнато лице на стария хъш, гледаше как се свива набърченото му от рани и трудове чело. Това двацетгодишно момче имаше всичките черти на невинността и ентузиазма. Син на един свищовски търговец, той бе зарязал тайно магазинята на баща си и с парахода беше пристигнал тази вечер. Защо? И той сам не знаеше. Той просто беше оставил бащината си магазиня, защото му беше омръзнало това тихо, сигурно и егоистично съществуване, което беше монотония. Мечтател, идеалист, ветреник - той искаше да вкуси от сладостта на неизвестното и новото. Като притурим, че той беше написал и напечатал тайно вече цяла патриотическа поема, ще разберем лесно защо беше забравил да вземе и пари за разноски.“

Посочете глаголите от текста, говорещи за емоционалния начин, по който новият посетител възприема разговора.

.....

46. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

От върха се понесе тихо черковният глас на дървеното клепало.

.....

47. С каква част на речта е изразено обстоятелственото пояснение за начин от предходната задача?

.....

48. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

Шумът на реката се чуваше по-ясно.

.....

49. Каква част на речта е подчертаната дума в изречението?

*Малко **по-късно** от единия край на поляната се вдигна високо във въздуха стълб от пушек.*

.....

50. Каква синтактична служба изпълнява подчертаната дума в изречението?

*Тя **със смирение** изслуша молитвите.*

.....

ОТГОВОРИ.

1Б (1т.), **2Г** (1т.), **3А** (1т.), **4А** (1т.), **5А**(1т.), **6Б** (1т.), **7В** (2т.), **8Б** (2т.),
9В (1т.), **10Г** (1т.), **11Г** (1т.), **12В** (2т.), **13Б** (т.2), **14А** (2т.), **15А** (1т.),
16Б (1т.), **17А** (2т.), **18Б** (2т.), **19В** (2т.), **20А** (2т.), **21Б** (2т.), **22Г**(2т.),
23А (2т.), **24Б** (2т.), **25Б** (1т.), **26Б** (2т.), **27В** (1т.), **28А** (1т.), **29Б** (2т.),
30Г (1т.), **31В** (2т.), **32В** (1т.), **33Г** (2т.), **34Г** (1т.), **35В** (1т.), **36А** (1т.),
37В (1т.), **38Г** (1т.), **39В** (1т.), **40В** (1т.),

41 синекдоха (2т.),

42 „сиромах” (1т.),

43 „Пари ли? Пари не щем, за пари не сме проливали кръвта си ...” (2т.),

44 карикатура (1т.),

45 „зяпаше”, „ловеше”, „впиваше”, „преобръщаше” (2т.),

46 подлог (2т.),

47 наречие (2т.),

48 определение (2т.),

49 наречие (2т.),

50 обстоятелствено пояснение (2т.).